

מסורת הש"ס

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

נח.

עין משפט
נר מצוה

קפס א ב ג מ"י פ"ג
מחלות שקלים
הלכט ט
קע ד מ"י עט פ"ב ה'
ט ופ"ג א"ל ט
קעא ה מ"י עט פ"ג ה'
ח ופ"ג ה'
שכרות הלכה ב ופ"ה
מהל טעון וטען ח"ל א
טושי"ט ח"י ט א פטף
א:
קעב ד מ"י פ"ג מהל'
שכר ה"ה טח טחג
לחין טה טושי"ט ח"ח פ'
זו פטף ד ורכ אלמט טח
פט"ג דף טא:
קעז ז מ"י פ"ג מהל'
שכרות הלכה ח'
טחג עשין פה טושי"ט ח"ח
פ"י טא פטף ח:
קעד ח מ"י עט טושי"ט
עט פטף ד:

מוסף רש"י

נשבעין. השלשין שבעת
שומרין. לגוברין. שאני
ההפך להקדש. שאין
הבעלים חייבים לשלוק
עד. דמלא (מחובות טח).
תורמין על האבד של
טעט (וימא טח). ואם
לא. של תרומה התרומה
אין ההפך להקדש אל
של בעלים. לפיכך נשבעין
לכני העיר (טושי"ט). ואין
עולין להם. לבעלים
וארין לשלוק לטנה הנאה
(טושי"ט). קדישים שחייב
באחריותו כו' ונשבעין
עליהם. כגון אמר הרי
על עולה והפריש בהמה
לגדרי והפקדה לה. נשבע
עליה אותו שפקדו נצדו.
דבעו קרין כיה. דכד
הגורס למחן ל"י משעין
מתמן דמי (טובות טח).
תורמין. לא הלכה נשאל
קופות. על האבד. אף
על מי שעלה שקלו ואבד.
ועל הגביר. שעדיין לא
הגיע כלן. ועל העתיד
לבנות. ואפילו לא נבנה
לאחר מחן י' לו חלק
בתרומה ובקרבנות אל
שופר מלא (מחובות טח).
טושי"ט. היה שכר שבת.
שמונת לו ז' פשיטין
שכרו לטעו. אפי"ט שמניע
ליום שבת שפוט אהר. כיון
דכל יום שבת נבלע על
שכרות שאר השבוע. לו ה"ה
הנלע. ששכר שבת מלעיל
תקין ימי השבוע. ונחבין
לו שכר שבת. דהנלע
שרי (ודר"ט ד). לפיכך
אחריות שבת עליו. והא
נחבין לו שכר שבת (טושי"ט).

נשבעין לגזברים. פרש"י חס משנתרמה התרומה נצאו לדין
נשבעים לגזברים דמנ תורמין על האבד משמע שרובה
לפרש תורמין על האבד שאבדו שליח קודם שנתרמה אך לא נצאו
לדין אללא אחר שתרמו וקשה לפירשו דהוה ליה ז' ואין ז"ל ז'
דכ"ש על הגבוי שלא נאבד שתרומין
עליו וגם הפשט לא מיירי בנזבא
לדין ויש לפרש תורמין על האבד
שנא ליד הגזבר ונאבד קודם שתרמו
כיון שהגיע ליד הגזבר ועל הגבוי
ועודנו צד השליח בדרך תורמין
אע"ג שנאבד אחר שתרמו ועל
העמיד לגבות אחר זמן ולשולמו
לגזבר אע"פ שצבעת הרמה לא נמנה
עדיין לשליח ונפרק בתרא דתובנות
(ד' קת. וספ ד"ה ועל) גבי מודר הנאה
דפרך בשלמא שוקל שקלו דמנ
תורמין על האבד כו' פירוש אותו
שנאבד משליח אחר שתרמו לדין זה
הנאה כיון שהוא פטור ולא כפרש"י
דהתם דפ"י דמעמיד לגבות מוכיח
דתורמין אע"פ של יגבה לעולם ואין
משמע טן כשנתמין:

דתנן תורמין ע"ז כו'. דמלא
גרסין לדין ז' משנה
דשקלים ותימה אמאי לא מוכח מגופא
דלינו חייב באחריות מדקאמר
נשבעין לגזברין ולא לגבי אחר
(ב) אמר רבי יוחנן בשקנו טירו.
וא"ת דכ"פ הפועלים (לקמן)
ד' ז' ע"ש) תנא מתנה שומר חנם
ליות כשאל להתחייב בזאוסין ופרך
במאי מתנה דנכריס ומשני אמר
שמואל בשקנו מידו ור' יוחנן אמר
אפילו מימא לא קנו מידו כשהוא
הנאה דקא מהימן ליה גמר ומשעבד
נפשיה א"כ מאי צני קנין וי"ל דכלא
דפטור אפיו מצטנעה לא משעבד
נפשיה כלל קנין אי נמי התם כיון
שמתחייב כשאל סגוריס העולם
ששאל לו וצהיה הנאה משעבד
נפשיה: לשמור הורעיס. וא"ת
והיאך נומר לעומר כיון ששומר
כחיב (ויחוקל מה) ממשקה ישראל מן
התומר לישראל ודרשין (מ"כ פ'
בכר) ואת ענבי מירך לא תצור מן
המשומר אי אתה צוצר אלל אתה
צוצר מן ההפקד משמע דאסור אס
ליקט מן המשומר וכי תימא אינו
אסור כי אס לצוצר אלל אס עבר
וצל שרי לנכול הא אפילו מן ההפקד
אסור לצוצר דנצירה מולדה דקצירה
דלאמרין בריש מועד קטן (ד' ג.)
ו"ל שלא היה מוחה לעולם מליקח
לעומר ומעמנ היו נמנעין מליקח:
הא

נשבעין לגזברים. שלא פשעו בהן שהן בעלי הדין דמכין שתרמו
אח הלכה אין אחריות אצירה על הבעלים אללא על ההקדש
דלאמרין לקמן תורמין על האבד שיהא חלק בקפוח הללו למי
שנלא שקלו ואבד ואינו יודע עכשו שאבד: ואם לאו. שטרע להם
מקודם לכן שוב אין תורמין עליהם
אללא על מנת שיתלו להם אחרים
מתחמיה לפיכך בני העיר לא בעלי
הדין של שלושים: נמלאו. קאי
אלאבדו: שפחוריס. קאי אלנבדו:
אלו ולו שקלים הס. דמין דקודש
קדוש: הכא בנושא שכר עסקין.
כלומר שנועה זו לא ליפטר מתשלומין
היא ללא שומר חנם נשבע על
הפשיעה ולא נושא שכר משלם גניבה
ואצירה כי ממתי וסנועה זו כדי
ליטול שכתן נשבעין שאני כשומן
וגזין שכתן מן בני העיר. ולקמיה
פרך והא כיון דשומר שכר יש עליו
לשומרו מגניבה ואצירה ולא שמר לא
השלים עבודתו אין לו ליטול שכר:
נשבעים לגזברים. תמיה. והלא אין
שכתן אללא על בני העיר: נשבעים
לכני העיר. ליטול שכתן וצמעמד
הגזברים מפני שההפקד על ההקדש:
והכא נמי נהי דשלומו לא משלמי.
דלימעט הקדשות מתשלומי שומרים:
אזריעה מלא לפסיד. שהרי שמתעבדו
לשומן מגניבה ואצירה ועל מנת כן
היו נוטלין שכר והרי לא השלימו
מלאכתן: כלפטיס מוין. דלונס הוא
ולשמירה וכו' לא קבלו עליהם: הא
מני ר"ס היא. שמתעבד שנועות
(ד' מנ): יש לכן אונאה. ככדי
גרס לא ומחן דגריס לה לא ידע שאמר
ר"ס ככדי לגבי שנועה והולך
ללמד מהמשנת: שחייב באחריות.
שמתפקד חייב באחריות הלך כדדייה
דמי לר"ש והכא נמי חייבין כל בני
העיר לשלוק אחרים תחמין: שורמין
על האבד. כשהיו ממלאים שלש
קופות מכסף הלכה היא תרומה
ליקח מכסף הקופות כל קרבנות צור
ותורמין אותן ע"מ שהיו שלש קופות
ראש תרומה לשיריים שהיו אותן
שחיבו שקלים הנשארית כלשה
זוכים בתרומת הקופה ליות הקרבנות
גם עליהם ותורמין אותן קרבנות צור
שקלו ואבד לו ואין ידוע לו: ועל
הגבוי. ועודנו בדרך: ועל הפסיד
לגבות. מי שנאנס ולא שלח שקלו
בחדר היה משלחו כל השנה כולה
ונחבין בשופר שכתוב עליו תקלין
חדתין והלכה היתה תרומה ג' פעמים

בנה צפרוס הפסח וצפרוס עלת וצפרוס החג ונשמגיע ומן לתרום
ונחבין מעות השופר כלשה תורמין וכשומרין תרומה ראשונה מתמן
אף על העמיד לגבות וגם צנעה ובשלישית והמביא אחר שנתרמה השלישית נחמו לשופר ששמו חיקלין עתיקין ונפול לשירי הלכה ומחן
בין חומת העיר ומגדלותיה: אללא אר"ס. לעולם שנועה זו ליפטר מן התשלומין היא וכשומר חנם דקש"ל לך מתני' דאורייתא פטור לגמרי
ורבנן הוא דתקון לה שלא חילוו בהקדשות בשמירתן: השוכר אס הפועלים. גזבר של הקדש ששכר פועלים משל הקדש: לשמור אס
פפרס. אדומה שלקוחה ושומרין אותה שלא תיפסל בעליית על או צמוס: לשמור אס הפטוקות. שלא יטמאו. שהיו מגדלין אותן
לפרה בחצירות הנביות כלפטיס ותחמיהן חלל דלאמרין כסוכה בהישן תחת המטה (ד' בל). לפי שעשו מעלה בכלה השורף את
הפרה שמהא פרישתו נטברה ואין אחיו הכהנים נוגעין בו כל שבעה דלאמרין כסדר יומא (דף ט). והחיותקות הללו שלא נעמאו
מעולם ממלאים מים לתפקדין ומין עליו כל שבעה: ולשמור שורעיס. שדה המבכרת חרועה לעומר קודם ללפס שבעים יום דלאמרין
בנמחות (ד' פה). אי נמי בשביעית ספימים לעומר ושתי הלחם: אין נוספין לו שכר שבת. אס שכר יום הוא: לפיכך אין
אחריות שבת עליו. אס אירע בהן קלקול בשבת אין חייב לשלם: שכיר שבת. שנוע: שכיר שנוע. שמיטה שלימה: נוספין
לו שכר שבת. שנבלע בשכר שאר הימים ואינו מפורש לשבת: נשקנו מידו. שאל קלקל שמירתו ישלם הא ודאי ישלם שהרי הורד
עמנו לך ושיעבד נכסיו: פני תנא. לענין שנועת הפקדון אס גולות: קדישים שהנעלים חייבין באחריותן. כגון דלמר הרי עלי
והפרישן והפקדין לה וסבר ונשבע והודה חייב קרבן שנועה: שאני קורא כהן כס דכש. קס"ד טעם דחיובא למשוס דהן על גבוה קרין
כהו ומעלה מעל כה' וכחש: ושאני חייבין הבעלים באחריותן פטור. הנשבע שאני קורא בהן בעמיתו וכחש מפני שהם קריון של
עמיתו ודעמיתו פטור דבעין כה': כלפי לי"א. כלפי היכן הדכר נוטה. לי"א היכא כגון (בכרות ד' ג). חלצי לנהרא כגני לי"א:
איפכא

(א) (לעיל טו: מנ).
(ב) שנועות מנ: (פ"ט).
(ג) (מחובות טח).
(ד) (נאוס' פ"ח גריס ל).
ה) חפספת שבת ס"ח.
(ו) (לעיל טו: ושי"ט).
(ז) שקלים פ"ג אה"ט
(ח) (נשכר פ"ד מ"ג). (ט) (נש
(י) (נשכר פ"ד מ"ג). (י"א) (נש
ימות קכ. ד"ה של ותיס'
נמחות פד. ד"ה שומרי).

תורה אור השלם
1 גפשי כי תחטא וקעלה
מעל בירקה וכחש
בעמיתו כפקודן או
בתשומת יד או בגזל או
עשוק את עמיתו:
ויקרא ה כא

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה וכן אמר
ר' יוחנן וכי א"כ אמאי
נש:

גילוי הש"ס
גפ' ונשבעין ליכיל שבין.
עין כההות מדלי' פ'
האומין אות מנה: